

OUCH!

U OVOM BROJU...

- **Bekap: šta, kada i kako**
- **Oporavak**
- **Ključne stavke**

Rezervne kopije i oporavak

Uvod

Ako dovoljno dugo koristite računar ili mobilni uređaj, pre ili kasnije će se dogoditi da nešto pođe po zlu i da za posledicu ima gubitak vaših fajlova, dokumenata ili fotografija. Može vam se na primer desiti da slučajno obrišete pogrešne fajlove, da dođe do kvara na hardveru, da uređaj izgubite ili da se zarazi virusom poput Ransomware-a. Rezervne kopije (bekapi) su u današnje vreme često jedini način da vratite digitalni deo vašeg života. U ovom tekstu objašnjavamo šta je to bekap, kako da kreirate rezervne kopije vaših podataka i kako da osmislite jednostavnu strategiju koja odgovara vašim potrebama.

Gost urednik

Kit Palmgren je profesionalac u oblasti IT bezbednosti sa preko 30 godina iskustva. On je SANS senior instruktor i autor kursa SANS SEC301: "Introduction to Information Security". Kit rukovodi uspešnom konsalting praksom. Twitter nalog: [@kpalmgren](https://twitter.com/kpalmgren)

Bekap: šta, kada i kako

Bekapi su rezervne kopije vaših informacija koje se čuvaju negde drugde osim na vašem računaru ili mobilnom uređaju. Kada izgubite važne podatke možete ih oporaviti korišćenjem bekapa. Nažalost, iako je taj postupak jednostavan i jeftin, veliki broj ljudi ne kreira redovno rezervne kopije. Prvi korak je da odlučite šta želite da čuvate na ovaj način. Postoje dva pristupa: (1) čuvaćete određene podatke koji su vam važni; ili (2) čuvaćete sve uključujući čitav operativni sistem. Većina rešenja za kreiranje bekapa su konfigurisana tako da koriste prvi pristup, pa se rezervne kopije kreiraju za najčešće korišćene foldere. U najvećem broju slučajeva to i jeste baš ono što vam treba. Međutim, ako niste sigurni šta bi trebalo da čuvate, ili želite da budete maksimalno oprezni, odlučite se za opciju da čuvate sve.

Drugi korak je donošenje odluke o tome koliko često ćete kreirati bekap. Ugrađeni programi za izradu rezervnih kopija poput Apple-ovog Time Machine ili Microsoft-ovog Windows Backup and Restore omogućavaju da podesite raspored za izradu automatskog bekapa po principu "set it and forget it" (konfigurirajte i zaboravite). Uobičajene opcije su da se bekap kreira na sat ili nekoliko sati, dana, meseci itd. Neka druga rešenja nude „stalnu“ zaštitu koja podrazumeva da se rezervna kopija kreira svaki put kada snimate novi ili izmenjeni fajl. Kao minimalnu meru zaštite preporučujemo da bekap kreirate jednom dnevno.

Na kraju, neophodno je da odlučite kako ćete čuvati bekap. Postoje dva načina za izradu bekapa: na fizičkom medijumu ili korišćenjem Cloud rešenja. Oba načina imaju svoje prednosti i mane. Ako niste sigurni koji da izaberete možete istovremeno koristiti oba. Fizički medijumi su uređaji nad kojima vi imate kontrolu, poput eksternih USB diskova ili mrežnih uređaja dostupnih preko bežične mreže. Prednost u slučaju korišćenja sopstvenih fizičkih medijuma je u tome što vam

Rezervne kopije i oporavak

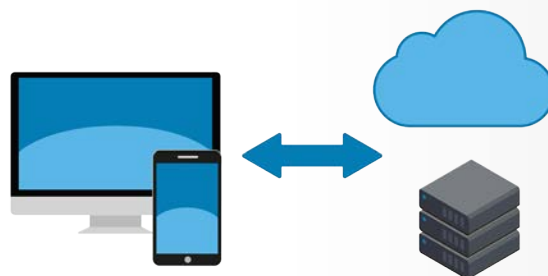
oni omogućavaju da veoma brzo kreirate rezervne kopije velikih količina podataka i isto tako brzo te podatke oporavite iz bekapa. Mana ovakvog pristupa je što ako se desi da budete zaraženi malverom poput Ransomware-a postoji mogućnost da se malver proširi i na vaš backup. Osim toga, u slučaju eventualne katastrofe poput požara ili krađe, može se desiti da izgubite ne samo vaš računar već i rezervne kopije. Zbog toga ako koristite eksterne uređaje za backup trebalo bi da kopiju bekapa čuvate na bezbednoj udaljenoj lokaciji. Vodite računa da sve rezervne kopije koje udaljeno čuvate budu jasno obeležene.

Cloud rešenja za backup predstavljaju servise koji rezervne kopije vaših podataka čuvaju na Internetu. Najčešće je potrebno da na vašem računaru instalirate aplikaciju. Aplikacija potom automatski kreira backup fajlova i to po zadatom rasporedu ili odmah po snimanju fajlova. Prednost Cloud rešenja za backup je u njihovoj jednostavnosti, tome što se rezervne kopije najčešće kreiraju automatski i obično im se može pristupiti sa bilo kog mesta. Dodatno, pošto se vaši podaci čuvaju u Cloud-u, katastrofe poput požara ili krađe u vašem domu neće imati uticaja na rezervne kopije. Na kraju, Cloud rešenja vam mogu pomoći u slučaju zaraze malverom poput Ransomware-a jer mnoga podržavaju oporavak na verzije kreirane pre nego što ste zaraza desila. Mana Cloud-a je u tome što backup i oporavak velikih količina podataka može dugo trajati. Takođe, u ovom slučaju su veoma bitni privatnost i bezbednost. Zbog toga proverite da li servis za backup nudi jake mere zaštite kao što su enkripcija vaših podataka i autentifikacija iz dva koraka.

Na kraju, ne zaboravite vaše mobilne uređaje. Mobilni uređaji obezbeđuju da je većina vaših podataka poput elektronske pošte, kalendara, kontakata, već smeštena u Cloud-u. Ipak, podešavanja vaših mobilnih aplikacija, nedavno snimljene fotografije, podešavanja sistema se možda i ne čuvaju u Cloud-u. Kreiranjem bekapa za vaš mobilni uređaj ne samo da ćete sačuvati navedene informacije već ćete i pojednostaviti prenos podataka kada budete prelazili sa starog na novi uređaj. Za iPhone/iPad se može automatski kreirati backup u Apple-ovom iCloud-u. Kod Android i drugih mobilnih uređaja mogućnosti zavise od proizvođača ili pružaoca usluga. U nekim slučajevima možda ćete morati da kupite mobilnu aplikaciju posebno namenjenu za kreiranje bekapa.

Oporavak

Kreiranje rezervne kopije za vaše podatke je samo polovina bitke, jer je neophodno da osigurate i oporavak podataka iz rezervne kopije. Povremeno proveravajte da li kreiranje bekapa ispravno funkcioniše tako što ćete oporaviti fajl iz bekapa i uveriti se da je jednak originalu. Osim toga, ne zaboravite da pre svake velike promene (poput prelaska na novi računar ili mobilni uređaj) ili velike popravke (poput zamene hard diska) napravite backup celog sistema i verifikujete njegov oporavak.

Pouzdana bekapi koji se automatski kreiraju su često poslednja linija odbrane od gubitka vaših podataka.

Rezervne kopije i oporavak

Ključne stavke

- Koje god rešenje da koristite za bekap vaših podataka, podesite da se bekapi kreiraju automatski i povremeno ih proveravajte.
- Ako pokrećete sistem iz bekapa ne zaboravite da primenite najnovije bezbednosne ispravke pre nego što ponovo počnete da ga koristite.
- Zastareli bekapi koji vam više ne mogu koristiti su teret i nepotrebna obaveza pa ih uništite da biste sprečili da im pristupe neovlašćene osobe.
- Ako koristite rešenje za bekap u Cloud-u, istražite polise i reputaciju pružaoca ovih usluga i proverite da li su u skladu sa vašim zahtevima. Na primer, proverite da li će vaši podaci biti enkriptovani, da li su podržane jake metode autentifikacije poput verifikacije iz dva koraka.

Saznajte više

Prijavite se na OUCH! mesečni bilten za podizanje svesti o bezbednosti informacija namenjen svima, pročitajte prethodne brojeve OUCH!-a i saznajte više o SANS-ovim rešenjima za unapređenje svesti o bezbednosti informacija na našoj internet prezentaciji securingthehuman.sans.org/ouch/archives.

Verzija na srpskom

Telekom Srbija kao društveno odgovorna telekomunikaciona kompanija pomaže prevođenje i distribuciju ovog biltena kako bi se unapredila svest korisnika informaciono-komunikacionih tehnologija o bezbednosti informacija.

Dodatne informacije

Pristupne fraze:	https://securingthehuman.sans.org/ouch/2017#april2017
Verifikacija iz dva koraka:	https://securingthehuman.sans.org/ouch/2015#september2015
Bezbedno korišćenje Cloud-a:	https://securingthehuman.sans.org/ouch/2016#november2016
Enkripcija:	https://securingthehuman.sans.org/ouch/2016#june2016
Ransomware:	https://securingthehuman.sans.org/ouch/2016#august2016

OUCH! bilten objavljuje SANS Securing The Human program i distribuira se pod [Creative Commons BY-NC-ND 4.0 licencom](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/). Biltene je dozvoljeno distribuirati ili koristiti za svoj program unapređenja svesti o bezbednosti informacija pod uslovom da se sadržaj ne modifikuje. Za pitanja u vezi prevoda ili za dodatne informacije, kontaktirajte ouch@securingthehuman.org.

Redakcija: Walt Scrivens, Phil Hoffman, Кэти Клик, Cheryl Conley
Preveli: Dragan Ristić i Gordana Živanović

securingthehuman.sans.org/blog

[/securethehuman](https://securethehuman)

[@securethehuman](https://twitter.com/securethehuman)

securingthehuman.sans.org/gplus